

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Άρθρο 23(3)(β)(i) Ν. 33/64 – Μεταβατικές Διατάξεις)

**(Εφέσεις κατά απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου αρ.
77/16 & 79/16)**

10 Απριλίου, 2024

[ΛΙΑΤΣΟΣ Π., ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, ΚΑΡΑΚΑΝΝΑ, Δ/ΣΤΕΣ]

Ε.Δ.Δ. 77/16

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Εφεσεϊοντας/Αιτητής

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Εφεσιβλητη / Καθ' ης η Αίτηση

.....

Ε.Δ.Δ. 79/16

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΡΤΙΔΟΥ - ΦΟΡΣΙΕΡ

Εφεσεϊουσα/Ενδιαφερόμενο Μέρος

ΚΑΙ

1. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΛΛΑ
2. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
3. ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ-ΣΟΛΩΜΗ
4. ΔΡ. ΕΛΕΝΗ ΜΕΛΗ

Εφεσιβλητοι / Αιτητές

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Καθ' ης η Αίτηση

.....

Α. Σ. Αγγελίδης μαζί με Ξ. Ευγενίου (κα), για Α. Σ. Αγγελίδης Δ.Ε.Π.Ε., για τον Εφεσεΐοντα στην Έφεση αρ. 77/16

Δ. Καϊλής, για την Εφεσεΐουσα στην Έφεση αρ. 79/16

Α. Κωνσταντίνου, για τους Εφεσεΐβλητους 1 και 3 στην Έφεση αρ. 79/16

Α. Σ. Αγγελίδης μαζί με Ξ. Ευγενίου (κα) για Α. Σ. Αγγελίδης Δ.Ε.Π.Ε., για τον Εφεσεΐβλητο αρ. 2 στην Έφεση αρ. 79/16

Δ. Νικολετόπουλος, για την Εφεσεΐβλητη αρ. 4 στην Έφεση αρ. 79/16

Μ. Κοτσώνη (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα, για την Εφεσεΐβλητη στην Έφεση αρ. 77/16 και Καθ' ης η αίτηση στην Έφεση αρ. 79/16

Δ. Καϊλής, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος στην Έφεση αρ. 77/16

.....

Α. ΛΙΑΤΣΟΣ, Π: Η ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από τη Δ. Σωκράτους, Δ.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Δ. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, Δ.: Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (η ΕΔΥ) διόρισε, στις 13.7.2012, μέσω διαδικασίας επανεξέτασης, την Εφεσεΐουσα Δέσποινα Μαρτίδου-Φορσιέρ στη θέση Διευθυντή

Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναδρομικά, από 15.4.06. Την εν λόγω απόφαση προσέβαλαν με την άσκηση αίτησης ακυρώσεως, τέσσερις ανθυποψήφιοι, μεταξύ των οποίων και ο Εφεσείων, Ευστάθιος Μιχαήλ.

Το Διοικητικό Δικαστήριο (το πρωτόδικο Δικαστήριο), αφού συνεκδίκασε τις προσφυγές, έκρινε πως η ΕΔΥ ενήργησε εσφαλμένα κατά τη διαδικασία επανεξέτασης, ζητώντας από τη Συμβουλευτική Επιτροπή να συμπληρώσει τον κατάλογο των υποψηφίων για διορισμό και, ως εκ τούτου, ακύρωσε την προσβαλλόμενη διοικητική απόφαση. Έκρινε, επίσης, με αναφορά στην προσφυγή που καταχώρησε ο Ευστάθιος Μιχαήλ, ότι αυτός δεν ήταν προσοντούχος και δεν ικανοποιούσε τις απαιτήσεις του Σχεδίου Υπηρεσίας. Εναντίον της πρωτόδικης απόφασης καταχωρήθηκαν τέσσερις Εφέσεις. Οι 64/16, 77/16, 79/16 και 80/16, με Εφεσείοντες τους Πιλλά, Ε. Μιχαήλ, Δ. Φορσιέρ και Μελή, αντίστοιχα. Εκκρεμούσης της δικαστικής διαδικασίας, οι υπ' αρ. ΕΔΔ 64/16 και 80/16 αποσύρθηκαν (αφορούσαν τους επιτυχόντες Αιτητές), στις 13.7.2023 και 5.9.2023, αντίστοιχα, ενώ παρέμειναν, για εκδίκαση, οι παρούσες.

Τα γεγονότα που περιβάλλουν, και στα οποία στηρίζονται οι λόγοι Έφεσης, μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

Η ΕΔΥ είχε διορίσει τον Ε. Μιχαήλ, Εφεσείοντα στην 77/16, στη μόνιμη θέση Διευθυντή Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, από τις 15.4.2006.

Το Σχέδιο Υπηρεσίας της επίδικης θέσης απαιτούσε, μεταξύ άλλων προσόντων, και *«(2) Μεταπτυχιακόν προσόν αποκτώμενον κατόπι ενός τουλάχιστον έτους εκπαιδύσεως εις το εξωτερικόν με θέμα συναφές προς την εκπαίδευσιν ή τα καθήκοντα της θέσεως»*. Η ΕΔΥ έκρινε ότι το εν λόγω προσόν ικανοποιείτο λόγω των, κατά καιρούς, επισκέψεων του Εφεσείοντα στο Πανεπιστήμιο του Salford, από το οποίο απέκτησε το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό.

Ο αρχικός διορισμός του Εφεσείοντα ακυρώθηκε μετά την καταχώρηση, εκ μέρους των Πιλλά και Σολωμή, των Προσφυγών 920/06 και 1070/06. Στην εκδοθείσα απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Πιλλάς Κυριάκος κ.α. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (2008) 4 Α.Α.Δ. 520**, κρίθηκε πως η ΕΔΥ δεν διενήργησε δέουσα

έρευνα για εξακρίβωση του, εκ μέρους του Μιχαήλ, μεταπτυχιακού προσόντος και, συνεπώς, λόγω πάσχουσας αιτιολογίας.

Ακολούθησε επανεξέταση και ο, εκ νέου, διορισμός του Μιχαήλ, για να ακυρωθεί και πάλι με την απόφαση **Πιλλάς κ.α. ν. Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. 96/2009 και 182/2009, ημερ. 18/3/2011**. Κρίθηκε πως υπήρξε παραβίαση του δεδικασμένου και πεπλανημένη αντίκριση, εκ μέρους της ΕΔΥ, των σημείων που θα έπρεπε να τύχουν επανεξέτασης, υποδεικνύοντας πως *«το ζητούμενο κατά την επανεξέταση δεν ήταν απλά να δοθεί ή να εξευρεθεί μια κάποια αιτιολογία ως προς το γενικότερο θέμα του γιατί θα έπρεπε το Ευδιαφερόμενο Μέρος να θεωρηθεί ως προσοντούχος. Το ζητούμενο, το οποίο συνδεόταν άρρηκτα με τον λόγο ακύρωσης, ήταν να αιτιολογήσει, η ΕΔΥ, την κρίση της ότι το να μεταβαίνει στο εξωτερικό, σε κάποιες απροσδιόριστες επισκέψεις, ένα άτομο, αυτό ικανοποιούσε την απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας.»*

Η κρίση αυτή επικυρώθηκε, κατ' έφεση, στην **Μιχαήλ ν. Πιλλά κ.α. ν. Κυπριακή Δημοκρατία, μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (2016) 3 Α.Α.Δ. 745**, με την επισήμανση πως, κατ' αντίθεση προς το δεδικασμένο που επέβαλλε τη διεξαγωγή έρευνας

ως προς τον χρόνο φοίτησης και την αναγκαιότητα έρευνας και αξιολόγησης του συγκεκριμένου θέματος, η ΕΔΥ διερεύνησε μόνο κατά πόσον το πτυχίο θα μπορούσε να αναγνωριστεί στη βάση του Νόμου που προνοεί για την Αναγνώριση Διπλωμάτων ή Τίτλων Αναγνωρισμένων Πανεπιστημίων και Άλλων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του Εξωτερικού, Ν.41(Ι)/1993.

Ακολούθησε δεύτερη επανεξέταση, στα πλαίσια της οποίας, η ΕΔΥ, αποφάσισε τον διορισμό της Εφεσείουσας στην Έφεση 79/16, όπως ανωτέρω εξηγήθηκε.

Πρωτοδίκως, όπως προαναφέρθηκε, εξετάστηκαν τα τεθέντα ζητήματα και εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση.

Με τρεις λόγους έφεσης προσβάλλει, ο Εφεσείων στην υπ' αρ. 77/16 Έφεση, την πρωτόδικη απόφαση, η εξέταση των οποίων προέχει, αφού η αποδοχή τους θέτει εκποδών την όλη διαδικασία της επανεξέτασης και τη λήψη της επίδικης διοικητικής πράξης.

Με τους δύο πρώτους λόγους, οι οποίοι είναι επάλληλοι και συνδέονται, προσβάλλεται η κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, το

οποίο, ενώ θεώρησε εύλογο το εύρημα της ΕΔΥ, ότι το μεταπτυχιακό δίπλωμα ήταν αναγνωρισμένο, ωστόσο έκρινε πως δεν κάλυπτε τις απαιτήσεις του Σχεδίου Υπηρεσίας.

Η ουσία της επιχειρηματολογίας που ανέπτυξε ο ευπαίδευτος συνήγορος του Εφεσείοντα, ήταν πως το Σχέδιο Υπηρεσίας έπρεπε να ερμηνευθεί στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου, καθώς και του περί Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλου Σπουδών Ν. 41(I)/93, και με δεδομένο ότι ο τίτλος του ήταν αναγνωρισμένος δεν συνέτρεχε οποιοσδήποτε άλλος περιορισμός για ό,τι αφορά τον τρόπο απόκτησης του. Κάτι τέτοιο αντιβαίνει στο Ευρωπαϊκό Κεκτημένο και περιορίζει το ανθρώπινο δικαίωμα του Εφεσείοντα στην εκπαίδευση και, κατ' επέκταση, στην επαγγελματική αναγνώριση των προσόντων του. Σημείωσε, επίσης, πως ένας αναγνωρισμένος Μεταπτυχιακός Τίτλος, από Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, από χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει αποκτηθεί χωρίς εκπαίδευση στο εξωτερικό.

Δεν παρέλειψε να υποδείξει πως η σχετική πρόνοια του Σχεδίου Υπηρεσίας δεν απαιτεί όπως η εκπαίδευση στο εξωτερικό να έχει αποκτηθεί σε συνεχή χρονική διάρκεια. Άλλωστε, εισηγήθηκε «το

Δικαστήριο με την ακυρωτική απόφαση του ημερομηνίας 18.3.2011, δεν έκρινε τον Εφεσείοντα/Αιτητή ως μη προσουτούχο».

Η αντίθετη θέση της ευπαιδύτου εκπροσώπου της Εφεσίβλητης παραπέμπει στην εκδοθείσα, από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, απόφαση στην **Μιχαήλ (ανωτέρω)**, εισηγούμενη πως τα εκεί αποφασισθέντα, έκριναν το ζητούμενο, ήτοι της ύπαρξης πτυχίου προς ικανοποίηση του Σχεδίου Υπηρεσίας.

Έχουμε αξιολογήσει κάθε στοιχείο και επιχείρημα που οι συνήγοροι έθεσαν ενώπιόν μας.

Το απαιτούμενο, από το Σχέδιο Υπηρεσίας, σύμφωνα με την Παράγραφο 3(2) αυτού, προσόν, περιγράφεται ως *«Μεταπτυχιακό προσόν αποκτώμενου κατόπιν ενός τουλάχιστον έτους εκπαίδευσως εις το εξωτερικό με θέμα συναφές προς την εκπαίδευσιν ή τα καθήκοντα της θέσεως».*

Στην απόφαση ημερ. 18.3.2011, την οποία μνημονεύει ανωτέρω ο κ. Αγγελίδης, ήτοι την **Κ. Πιλλάς κ.α. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 96/09 και 182/09**, όπου κρίθηκε ότι η ΕΔΥ

ενήργησε κατά παράβαση του δεδικασμένου που προέκυψε από την ακυρωτική απόφαση στην **Πιλλάς Κυριάκος κ. άλλη ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (2008) 4 ΑΑΔ 520**, λέχθηκαν τα εξής:

«Στην υπό εξέταση περίπτωση, είναι φανερό ότι η ΕΔΥ, κατά την προηγούμενη διαδικασία, είχε ερμηνεύσει το Σχέδιο ότι απαιτούσε μεταπτυχιακό προσόν «που αποκτήθηκε με φοίτηση στο εξωτερικό», όπως η ίδια ανέφερε, και ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ικανοποιούσε αυτή την προϋπόθεση “λόγω των κατά καιρούς επισκέψεων του στο εν λόγω Πανεπιστήμιο». Ήταν δε ακριβώς αυτή η αιτιολογία της ΕΔΥ η οποία κρίθηκε από το Δικαστήριο ως πάσχουσα. Όπως εξειδίκευσε το Δικαστήριο στην απόφασή του, «δεν είναι δυνατό να αντιληφθώ πώς κάποιες απροσδιόριστες από την ΕΔΥ, επισκέψεις χωρίς ουδέποτε άλλο, θα ήταν δυνατό να θεωρηθεί ως εκπαίδευση, μάλιστα τουλάχιστον ενός έτους.»

Αυτή ήταν η αιτιολογία της ΕΔΥ που κρίθηκε από το Δικαστήριο ως πάσχουσα και γι’ αυτό ήταν που ακυρώθηκε η κρίση της ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ικανοποιούσε την απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας για απόκτηση του

προσόντος, κατόπιν ενός τουλάχιστον έτους εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Επομένως, το ζητούμενο κατά την επανεξέταση δεν ήταν απλά να δοθεί ή να εξευρεθεί μια κάποια αιτιολογία ως προς το γενικότερο θέμα του γιατί θα έπρεπε το ενδιαφερόμενο μέρος να θεωρηθεί ως προσοντούχος. Το ζητούμενο, το οποίο συνδεόταν άρρηκτα με το λόγο ακύρωσης, ήταν να αιτιολογήσει η ΕΔΥ την κρίση της ότι με το να μεταβαίνει στο εξωτερικό σε κάποιες απροσδιόριστες επισκέψεις ένα άτομο, αυτό ικανοποιούσε την απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας. Αντ' αυτού όμως, φαίνεται ότι η ΕΔΥ προσέγγισε το θέμα από μια άλλη, άσχετη σκοπιά, αυτή της νομικής αναγνώρισης του πτυχίου του ενδιαφερόμενου μέρους και της μεταχείρισης της οποίας έτυχαν άλλοι υπάλληλοι σε άλλες περιπτώσεις ως προς το διορισμό τους σε άλλες θέσεις με βάση προσόν το οποίο αποκτήθηκε με τον ίδιο τρόπο, όπως τον τρόπο με τον οποίο το απέκτησε το ενδιαφερόμενο μέρος. Έκρινε δε ότι, εφόσον άλλοι υπάλληλοι διορίστηκαν σε ανάλογες διευθυντικές θέσεις με απαίτηση στο Σχέδιο Υπηρεσίας των θέσεων εκείνων, ίδια όπως την υπό εξέταση και με πτυχίο αποκτηθέν με τον ίδιο τρόπο τότε και το ενδιαφερόμενο μέρος θα έπρεπε να

θεωρηθεί ότι πληρούσε την απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας.»

Κρίση, η οποία επικυρώθηκε κατ' έφεση με τη **Μιχαήλ Ευστάθιος ν. Κ. Πιλλά κ. άλλης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (2016) 3 Α.Α.Δ. 745**, με την οποία, αφού επαναλήφθηκε το ανωτέρω σκεπτικό, επισημάνθηκε περαιτέρω πως «... ορθά ο αδελφός Δικαστής που εκδίκασε την εκκαλούμενη υπόθεση, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ΕΔΥ είχε τη νομική υποχρέωση, στη βάση της προηγούμενης απόφασης, να διεξάγει έρευνα αναφορικά με τον τρόπο απόκτησης του εν λόγω πτυχίου, σε συνάρτηση με τη διάρκεια φοίτησης του Εφεσείοντα στο εξωτερικό. Κατά το στάδιο της επανεξέτασης, η ΕΔΥ διερεύνησε κατά πόσο το πτυχίο θα μπορούσε να αναγνωριστεί στη βάση του Ν.41(1)/1993. Κατ' αντίθεση προς το δεδικασμένο που επέβαλλε τη διεξαγωγή έρευνας ως προς τον χρόνο φοίτησης και την αναγκαιότητα έρευνας και αξιολόγησης του συγκεκριμένου θέματος».

Επαναλαμβάνουμε την αρχή ότι η Διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται με τα αποφασισθέντα, από την ακυρωτική απόφαση, και να μην επαναλαμβάνει τη νομική πλημμέλεια της ακυρωθείσας

πράξης (**Δημοκρατία ν. Υψηρίδης κ.α. (αρ. 1) (1993) 3 ΑΑΔ 280, Βασιλείου ν. Δημοκρατίας (1999) 3 ΑΑΔ 517, Ευστάθιος Μιχαήλ [ανωτέρω]**).

Σε αντίθετη περίπτωση, η αναμόχλευση και εξέταση των ιδίων θεμάτων, σε κάθε επανεξέταση, θα οδηγούσε σε ατέρμονες διαδικασίες.

Η διαδικασία της επανεξέτασης απολήγει σε νέα διοικητική απόφαση και το διοικητικό όργανο δεσμεύεται να συμμορφωθεί με το δεδικασμένο της ακυρωτικής απόφασης, ενώ στα υπόλοιπα σημεία του υπό συζήτηση θέματος διατηρεί ελεύθερη κρίση (**Αργυρού ν. Δημοκρατίας (2001) 3 ΑΑΔ 639, Κ.Ο.Α. ν. Σάββα (2001) 3 ΑΑΔ 1110**).

Έχοντας αυτά ως δεδομένα, η ΕΔΥ προέβη στην δεύτερη επανεξέταση, η απόφαση της οποίας αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας και σε σχετική συνεδρία της, με ημερομηνία 6.3.2012, όπως αποτυπώνεται στο Παράρτημα 10 της Ένστασης, αφού εξέθεσε ό,τι προηγήθηκε, την ακυρωτική απόφαση και την ανάγκη για συμμόρφωση με το δεδικασμένο, αναφέρει ότι «...

αποφάσισε προς ικανοποίηση του δεδिकाσμένου, να ζητηθούν πρόσθετα στοιχεία από το Ενδιαφερόμενο Μέρος Μιχαήλ Ευστάθιο, καθώς και από την υποψήφια XXX Κασπαρή, που κατέχει παρόμοια προσόντα που να φανερώνουν: (α) πότε έγιναν (β) πόσες ήταν (γ) ποιας διάρκειας ήταν και (δ) ποιος ήταν ακριβώς ο σκοπός των επισκέψεων που πραγματοποιήθηκαν στο εξωτερικό στα πλαίσια της μεταπτυχιακής τους εκπαίδευσης, ούτως ώστε να είναι σε θέση να κρίνει αν αυτές δικαιολογούν το χαρακτηρισμό της εκπαίδευσης ως «ενός τουλάχιστον έτους εκπαιδύσεως εις το εξωτερικόν», ως η απαίτηση της παραγράφου (2) των απαιτούμενων προσόντων του Σχεδίου Υπηρεσίας της επίδικης θέσης Διευθυντή Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.»

Σημειώνεται, στη συνέχεια του Πρακτικού, ότι ο Μιχαήλ Ευστάθιος ανταποκρίθηκε στην κλήση της Επιτροπής με επιστολή του ημερομηνίας 14.2.2012, στην οποία επισύναψε βεβαίωση από το Πανεπιστήμιο του Ηνωμένου Βασιλείου (University of Salford), ημερομηνίας 6.12.2011, από όπου απέκτησε το μεταπτυχιακό τίτλο από το Τμήμα Ηλεκτρολογικής και Ηλεκτρονικής Μηχανικής (Department of Electronic and Electrical Engineering), σύμφωνα με την οποία πιστοποιείται ότι παρακολούθησε μεταπτυχιακό

πρόγραμμα με τη μέθοδο της μερικούς φοίτησης, ελάχιστη περίοδος φοίτησης του οποίου ήταν δύο χρόνια και πως ο Μιχαήλ ενεγράφη τον Οκτώβριο του 1982 (date of first registration: 1.10.1982) και ολοκλήρωσε το πρόγραμμα στις 2.2.1987 (date of completion: 2.2.1987). Ωστόσο, στη βεβαίωση δεν παρουσιάζονται, όπως είχε ζητηθεί, στοιχεία που να φανερώσουν πότε έγιναν, πόσες ήταν, ποιας διάρκειας ήταν και ποιος ήταν ακριβώς ο σκοπός των επισκέψεων που πραγματοποιήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο πλαίσιο αυτής της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης. Ο ίδιος, στην επιστολή του, αναφέρει τα εξής σχετικά με τις εν λόγω επισκέψεις:

«Το πρόγραμμα απαιτούσε τη συχνή προσωπική επαφή με τον Καθηγητή και για αυτό το σκοπό επισκεπτόμουν το Πανεπιστήμιο σε περιόδους 1-2 εβδομάδων. Δεν έχω στοιχεία για τις συγκεκριμένες ημερομηνίες επίσκεψης στο Πανεπιστήμιο και αναφέρω από μνήμης ότι το έχω επισκεφτεί αρκετές φορές. Στον Προσωπικό μου Φάκελο πιθανόν να αναφέρονται ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες ζητούσα ειδική άδεια για επίσκεψη στο Πανεπιστήμιο, όταν η επίσκεψη γινόταν σε χρόνο στον οποίο το ΑΤΙ λειτουργούσε κανονικά. Επιπρόσθετα αξιοποίησα πολλές φορές τις

καθορισμένες άδειες του προσωπικού του ΑΤΙ (Καλοκαίρι, Χριστούγεννα και Πάσχα) για επισκέψεις στο εξωτερικό και χωρίς τούτο να αναφέρεται στην αίτηση άδειας.»

Έκρινε, συναφώς, η ΕΔΥ, πως, από τα ενώπιόν της παρουσιασθέντα στοιχεία, δεν παρουσιάζεται οποιοδήποτε στοιχείο, το οποίο να ικανοποιεί το δεδικασμένο και την απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας.

Μελέτησε, επίσης, η ΕΔΥ, και εξέτασε τις παραστάσεις του Μιχαήλ ότι τον υπέβαλλε σε άνιση μεταχείριση, απορρίπτοντας την, αφού ζήτησε τα ίδια πρόσθετα στοιχεία και από άλλη υποψήφια.

Μελέτησε, επίσης, τις παραστάσεις του ότι η μεταπτυχιακή του εκπαίδευση κατέληξε σε αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό τίτλο και είναι σύμφωνη με τους κανόνες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κατέληξε ότι «... δεν αμφισβητείται ότι το μεταπτυχιακό που διατίθεται από το Πανεπιστήμιο του Ηνωμένου Βασιλείου (M.Sc – University of Salford) είναι αναγνωρισμένος τίτλος, αλλά, σύμφωνα με την τελευταία σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει αιτιολογία για την ικανοποίηση, από μέρους του, της επίμαχης απαίτησης του Σχεδίου Υπηρεσίας, στην Παράγραφο (2)

των απαιτούμενων προσόντων για «μεταπτυχιακό προσόν, αποκτώμενου κατόπιν ενός τουλάχιστον έτους εκπαίδευσης εις το εξωτερικόν με θέμα συναφές προς την εκπαίδευσιν ή τα καθήκοντα της θέσεως».

Δεν μπορούμε παρά να επαναλάβουμε τη γνωστή αρχή ότι η Διοίκηση έχει τη διακριτική ευχέρεια να ερμηνεύσει τα Σχέδια Υπηρεσίας και το Διοικητικό Δικαστήριο και, συνακόλουθα, το Εφετείο, δεν επεμβαίνει, δίδοντας τη δική του διαφορετική ερμηνεία, νοουμένου ότι η δοθείσα, από την ΕΔΥ, ερμηνεία ήταν εύλογα επιτρεπτή, με βάση το λεκτικό του Σχεδίου Υπηρεσίας (**Mytides and another v. The Public Service (omission (1983) 3 B CLR 1096**). Όταν η απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας είναι, όπως εδώ, σαφής, για ένα έτος εκπαίδευσης στο εξωτερικό, δεν χωρεί άλλη ερμηνεία για ισότιμο προσόν ή ισοδύναμο ή κατά προσέγγιση χρονικής διάρκειας εκπαίδευση στο εξωτερικό (**Γεώργιος Ζεitungτσιάν v. Κύπρου Μ. Πετρίδη v. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΔΥ, ΕΔΔ 49/16, ημερ. 18/9/2023**).

Κρίνουμε πως ορθά η ΕΔΥ ανταποκρίθηκε στο έργο της επανεξέτασης, συμμορφούμενη με το δεδικασμένο και ορθή ήταν η κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Συνεπώς, οι σχετικοί λόγοι έφεσης απορρίπτονται.

Με τον τρίτο λόγο πλήττεται, ως εσφαλμένη, η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι *«κατά την επανεξέταση ορθά η διαδικασία διενεργήθηκε απευθείας από την ΕΔΥ χωρίς εν πρώτοις να παραπεμφθεί για τη δική της έρευνα, ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής.»*

Και τούτο, σύμφωνα με την αιτιολογία που προσφέρεται στον λόγο έφεσης και την επιχειρηματολογία που αναπτύχθηκε, διότι η έλλειψη δέουσας έρευνας σχετικά με το προσόν του Εφεσείοντα προέκυψε από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας και όχι μόνο από την ΕΔΥ.

Αντιθέτως, η Εφεσίβλητη υποστηρίζει πως, με την ακυρωτική απόφαση, εντοπίστηκε σφάλμα στις ενέργειες της ΕΔΥ και όχι της Συμβουλευτικής Επιτροπής και, συνεπώς, ορθά, η διαδικασία επανεξέτασης παρέμεινε στην ΕΔΥ. Την εν λόγω θέση ενστερνίζεται και το Ενδιαφερόμενο Μέρος.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέτασε τον προβληθέντα, από τον Εφεσείοντα, σχετικό λόγο ακύρωσης και αποφάσισε τα ακόλουθα, τα οποία και, ως ορθά, επικροτούμε:

«Η διαδικασία διορισμού στην επίδικη θέση ακυρώθηκε από το δικαστήριο στις υποθέσεις 96/2009 και 182/2009 λόγω παραβίασης του δεδικασμένου στην έκταση που η ΕΔΥ όφειλε να αιτιολογήσει δεόντως το εύρημά της κατά πόσο το ενδιαφερόμενο μέρος (σε εκείνες τις υποθέσεις) ικανοποιούσε την απαίτηση του σχεδίου υπηρεσίας σε σχέση με το μεταπτυχιακό προσόν.

Το σφάλμα, δηλαδή, εντοπίστηκε στη διαδικασία ενώπιον της ΕΔΥ και όχι ενώπιον της συμβουλευτικής επιτροπής η οποία προηγήθηκε της ΕΔΥ. Με αυτά τα δεδομένα, η διαδικασία επανεξέτασης ορθά παραπέμφθηκε ενώπιον της ΕΔΥ και όχι ενώπιον της συμβουλευτικής επιτροπής.»

Προσθέτουμε πως η επανεξέταση ξεκινά από το σημείο της διαδικασίας, στο οποίο παρουσιάστηκε η πλημμέλεια και στην απουσία νομικής πλημμέλειας στην απόφαση της Συμβουλευτικής

Επιτροπής δεν επιβάλλεται η παραπομπή του ζητήματος εκ νέου στη Συμβουλευτική Επιτροπή για εξέταση (**Βασιλείου v. Κυπριακής Δημοκρατίας (1999) 3 ΑΑΔ 517, Κυπριακή Δημοκρατία v. Βραχίμη Χατζηχάννα (2004) 3 ΑΑΔ 329**).

Συνεπώς, απορρίπτεται ο τρίτος λόγος έφεσης.

Η υπ' αρ. 79/2016 έφεση, με τον μοναδικό προβληθέντα λόγο, προσβάλλει, ως εσφαλμένη, την κρίση του πρωτόδικου Δικαστηρίου, το οποίο αποφάσισε ότι η *«παραπομπή και/ή η ενέργεια της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να ζητήσει από τη Συμβουλευτική Επιτροπή να επανακαθορίσει τον κατάλογο με τους, κατά την κρίση της, καταλληλότερους υποψηφίους, προσβάλλει τις πρόνοιες του άρθρου 34Α του Ν. 1/1990»*.

Ουσιαστικά, με την προσφερθείσα αιτιολογία, το περίγραμμα αγόρευσης και τις, ενώπιον του Δικαστηρίου, διευκρινήσεις, ο συνήγορος της Εφεσείουσας συμφωνά με το μέρος της απόφασης του πρωτόδικου Δικαστηρίου, η οποία αποτέλεσε τον τρίτο λόγο έφεσης της υπ' αρ. 77/16 έφεσης, ότι, δηλαδή, το σφάλμα εντοπίστηκε στη διαδικασία ενώπιον της ΕΔΥ και από εκεί έπρεπε να ξεκινά η νέα

επανεξέταση. Διαφωνεί, όμως, ότι ζητήθηκε, ως το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε, η απόφαση από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για το θέμα που εξεταζόταν. Εκείνο που, ουσιαστικά, ζητήθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, ήταν ο επανακαθορισμός του καταλόγου των υποψηφίων με όσα στοιχεία είχε ενώπιόν της.

Αντίθετη ήταν η θέση των συνηγόρων των Εφεσιβλήτων, οι οποίοι εκτιμούν ότι η επανεξέταση όφειλε να γίνει, αποκλειστικά και μόνο, από την ΕΔΥ, χωρίς αναζήτηση συνδρομής από τη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Εν προκειμένω, ο κ. Α. Κωνσταντίνου υπέδειξε περαιτέρω, πως οι επικληθείσες, από τον συνήγορο της Εφεσείουσας, αποφάσεις (γίνεται κατωτέρω αναφορά), δεν εφαρμόζονται, καθώς εξεδόθησαν πριν την τροποποίηση του Ν.1/90 και την εισαγωγή του άρθρου 34Α.

Συμφωνούμε με τη θέση του συνηγόρου της Εφεσείουσας. Η ακυρωτική απόφαση, όπως αναπτύξαμε κατά τη συζήτηση του τρίτου λόγου έφεσης της υπ' αρ. 77/2016, επέβαλλε την εξέταση και διαδικασία επανεξέτασης από την ΕΔΥ, στα πλαίσια των ενεργειών της οποίας, εντοπίστηκε η πλημμέλεια. Η ΕΔΥ, έχοντας προβεί στην

επανεξέταση, έκρινε ότι το μεταπτυχιακό δίπλωμα δεν ικανοποιούσε την απαίτηση του Σχεδίου Υπηρεσίας για δύο υποψηφίους, τα ονόματα των οποίων αφαιρέθηκαν από τον κατάλογο των συστηθέντων, από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, υποψηφίων.

Η συμμόρφωση με τις πρόνοιες του άρθρου 34(7) του Ν. 1/1990, απαιτούσε (και δεν αμφισβητήθηκε) τετραπλάσιο αριθμό υποψηφίων για κάθε θέση, ήτοι, απαιτούσε τη σύσταση τεσσάρων υποψηφίων. Γι' αυτό ζητήθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή να επανακαθορίσει τον κατάλογο με όσα ονόματα, στοιχεία και γεγονότα είχε ενώπιόν της, χωρίς να απαιτείται να προβεί σε νέα έρευνα ή επανεξέταση. Ο κατάλογος των προσοντούχων υποψηφίων ήταν ήδη διαμορφωμένος. (Σχετικά πρακτικά ΕΔΥ, ημερ. 9/12/2011 και 6/3/2012, Παρ. 7 και 10 αντίστοιχα).

Αποκαλυπτική είναι η επιστολή της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ημερομηνίας 2/5/2012, στην οποία παρουσιάζεται να λαμβάνει υπόψη, για τη σύσταση τεσσάρων υποψηφίων από τους οκτώ προσοντούχους, την τελική αξιολόγηση τους, όπως αυτή έγινε σε παλαιότερες Εκθέσεις της, ημερομηνίας 5/9/2005 και 13/1/2006 (Παρ. 12 της Ένστασης), στον οποίο κατάλογο περιλαμβάνονταν και

τα ονόματα εκείνων που είχε ήδη συστήσει, από τα στάδια της διαδικασίας του πρώτου διορισμού.

Ο επανακαθορισμός καταλόγου με συστηθέντες υποψηφίους, από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, είναι απαραίτητος και επιτακτικός, προτού η ΕΔΥ προχωρήσει στη διαδικασία διορισμού και, εν προκειμένω, όταν δύο υποψήφιοι αφαιρέθηκαν από τον κατάλογο των συστηθέντων, έπρεπε η σύσταση να προέλθει από την αρμόδια Επιτροπή, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των ατόμων που απαιτείται από τον Νόμο. Δεν μπορούσε, η ΕΔΥ, να επιλέξει η ίδια, χωρίς σύσταση από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, από τους οκτώ υποψηφίους που είχε ενώπιόν της. Λέχθηκε σχετικά στην **Σιακαλλή Τσιακουρή Χρύσα ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1999) 3 ΑΑΔ 223**, πως:

«Η σύσταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και η λειτουργία της προβλέπονται με σαφήνεια στα Άρθρα 32-34 του Νόμου 1/90. Το Άρθρο 34(6) ορίζει ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή, αφού λάβει υπόψη διάφορα στοιχεία, όπως τα αποτελέσματα της εξέτασης των υποψηφίων, τα προσόντα τους κ.λ.π., αποστέλλει στην Επιτροπή αιτιολογημένη έκθεση για όλους

τους υποψηφίους και κατάλογο που περιέχει τα ονόματα που συστήνει για επιλογή. Το εδάφιο 9 του ίδιου Άρθρου προβλέπει ότι η Επιτροπή προβαίνει στην επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου, αφού λάβει δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, την έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Η Επιτροπή είχε καθήκον να παραπέμψει το θέμα στη Συμβουλευτική Επιτροπή γιατί ο Νόμος 1/90 καθιστά τούτο υποχρεωτικό.»

Η παράλειψη συμπερίληψης, στον κατάλογο συστηθέντων υποψηφίων, του απαιτούμενου αριθμού, κατά τα θεσμοθετημένα στο άρθρο 34(7) του Νόμου 1/90, αποτελεί παράβαση, ικανή να ακυρώσει τη διοικητική απόφαση (**Κουπεπίδου Ελένη Νικολάου κ.α. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1998) 4 Α.Α.Δ. 1205**).

Το γεγονός ότι οι αποφάσεις **Σιακαλλή** και **Κουπεπίδου** εκδόθηκαν πριν την εισαγωγή του άρθρου 34Α, αυτό δεν αναιρεί την ανάγκη της σύστασης που επιβάλλει το άρθρο 34, οι πρόνοιες του οποίου εξακολουθούν να ισχύουν. Το άρθρο 34Α, όπως ο τίτλος του υποδηλοί, καθορίζει τη διαδικασία επανεξέτασης μετά από ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου, προνοώντας πως η ΕΔΥ

επανεξετάζει την ακυρωθείσα απόφαση με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο της λήψης της ακυρωθείσας απόφασης και τα όσα έχουν κριθεί στην ακυρωτική απόφαση. Όπως, κρίνουμε ότι, έγινε στην παρούσα υπόθεση.

Κατά συνέπεια, ο λόγος έφεσης επιτυγχάνει.

Συνακόλουθα:

Η Έφεση 77/16 απορρίπτεται. Επιδικάζονται έξοδα €2.000 υπέρ της Εφεσίβλητης.

Η Έφεση 79/16 επιτυγχάνει. Η πρωτόδικη απόφαση, στο μέρος που την αφορά, συμπεριλαμβανομένης της διαταγής για έξοδα, παραμερίζεται. Η επίδικη απόφαση επικυρώνεται. Επιδικάζονται έξοδα €2.000, πλέον ΦΠΑ (εάν υπάρχει), υπέρ της Εφεσείουσας και εναντίον των Εφεσιβλήτων.

A. Ρ. Λιάτσος, Π.

Δ. Σωκράτους, Δ.

/μς

Τ. Καρακάννα, Δ.